

31 Octombrie 2006, nr. 83

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii viei și vinului

(înregistrat în Parlament cu numărul 3967 din 13 Octombrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii viei și vinului.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Agenția Agroindustrială "Moldova-Vin", ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Deși proiectul actului legislativ supus expertizei nu este însoțit de o notă informativă, care să justifice scopul promovării, din analiza acestuia se poate constata încercarea de a modifica modul de acordare a compensațiilor parțiale a cheltuielilor de înființare a plantațiilor viticole.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În lipsa notei informative este dificil de a evalua suficiența argumentării proiectului supus expertizei.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului.

8. Fundamentarea economico-financiară. În lipsa notei informative, este dificil de a determina faptul dacă în procesul de promovare a proiectului s-a făcut o fundamentare financiar-economică a proiectului. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Titlul proiectului legii expertizate nu corespunde rigorilor prevăzute la art. 36 alin. (3) din Legea nr. 780/2001 care stabilește că, atunci când se modifică sau se completează un singur articol dintr-un singur act legislativ, în titlul actului de modificare sau completare se face referire expresă la articolul modificat sau completat și la actul respectiv.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Pentru a exprima corect, concis și fără echivoc ideea autorului propunem ca Art. I din proiectul Legii expertizate să aibă următorul conținut: "La articolul 31 alineatul (13) al Legii viei și vinului, nr.57-XVI din 10 martie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, art.314) ultima propoziție se modifică după cum urmează: "Compensarea parțială a cheltuielilor de înființare a plantațiilor viticole menționate se efectuează pentru o suprafață compactă de cel puțin 0,5 ha."

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I	Ultima propoziție din art.31 alin.(13) al Legii viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, art.314) va avea următorul cuprins: „Compensarea parțială a cheltuielilor de înființare a plantațiilor viticole menționate se efectuează pentru o suprafață compactă de cel puțin 0,5 ha.”.		Coruptibilitate Lacune de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Pentru a exprima corect, concis și fără echivoc ideea autorului propunem ca Art. I din proiectul Legii expertizate să aibă următorul conținut: "La articolul 31 alineatul (13) al Legii viei și vinului, nr.57-XVI din 10 martie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, art.314) ultima propoziție se modifică după cum urmează: „Compensarea parțială a cheltuielilor de înființare a plantațiilor viticole menționate se efectuează pentru o suprafață compactă de cel puțin 0,5 ha.” Considerăm că proiectul trebuie să fie completat cu dispoziții finale și tranzitorii care să reglementeze modul de aplicare a legii, ținînd cont de faptul că prin proiectul expertizat se restrînge cerul persoanelor, care pot

Concluzii

În concluzie, opinăm că proiectul Legii în cauză poate fi adoptat, cu condiția respectării prevederilor art. 20, art. 23 și art. 36 din Legea privind actele legislative 780/2001. Deoarece în cazul în care se promovează un proiect de lege care cuprinde norme ce exclud anumite drepturi anterior oferite, este deosebit de importantă publicarea notei informative, care să specifice expres condițiile care au impus elaborarea proiectului. Astfel, considerăm impetuos necesară respectarea regulilor de investigare și fundamentare, aplicate pentru elaborarea proiectelor, mai ales în scopul de a asigura respectarea principiului stabilității reglementărilor, raportat la necesitățile obiective ale evoluției vieții sociale. Neglijarea sau încălcarea acestor reguli, în opinia noastră, poate conduce la ilegalități "legiferaute", dar și la omisiuni care favorizează acțiuni ilicite ale subiecților vizați.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției